

Мариана Тинчева Еклесия

Мини разкази

Помогни с каквото можеш

Заедно с многото пътници в трамвая се качи мъж с акордеон и кутия за събиране на дарения. Ръцете му явно бяха премръзнали от студа, та не успяваше да изсвири нещо приятно, с което поне да обърне внимание на пътниците. Той нервно започна да поднася кутията към гърдите на насядалите и подканяше с висок глас: „Хайде, пуснете по нещо за храната!“... Но не спечели съчувствие или симпатии. Музикантът пхна кутията пред слаб мъж, уловен за седалката на възрастна жена, увила главата си в плетен селски шал. Човекът видя кутията, но обърна поглед към сивото небе и каза, сякаш от името на всички: „Да дадем, да дадем... А питаш ли хората дали имат? Днес съм изял само една баничка и ако знаеш сега колко съм гладен! Защото и вчера съм изял само една баничка. Не ми се полага повече – вкъщи ме чакат две деца, работя по строежите за няколко лева на ден“...

Никой от пътниците не сложи пари в кутията на акордеониста, защото навярно всички бяха на баничка или кифла с боза за един ден. Той продължи недоволен към последната врата, преди трамваят да се спусне към спирката на пазара „Римска стена“.

Жената с плетения шал и кошница до краката на пода се вдигна; личеше, че е от близките села, пристигнала да продаде нещо, отгледано в градината на двора ѝ. Преди да се отвори вратата, тя измъкна плик с едър фасул и го подаде на мъжа с ватенката: „Вземи, чедо, да занесеш на децата си. Три дни не мога да продам това, което нося на пазара – хората нямат пари, а тази година Бог даде много фасулец, вкусен-вкусен...“ Мъжът се смути. Не поиска да вземе дарението от възрастната жена. После се сети, че може да ѝ го плати; извади левче, подаде ѝ го, но тя не пожела парите. Преди да слезе, сложи в ръцете му и връзка моркови, увити в листа от целина – добавка за бобената чорбица, която гладните ще си сварят за вечеря.

Последното желание

Една майка имала трима синове – Манол, Симеон и Златан. Когато най-малкият бил на две години, мъжът ѝ починал. Затова жената учела синовете си да живеят в сговор, да си поделят всичко по братски и да си прощават. Щом всеки от тях намерил бъдещето си и издигнал свой дом, тя ходила да им помага с труд и сърце така, че за себе си не оставяла нищо. Нищо, освен старата къща, правена преди години за децата ѝ.

Като навършила 72 години, болест я повалила на постеля, та за няколко дни трябвало някой да се грижи за нея. Събрали се тримата синове до леглото ѝ, а най-големият рекъл:

– При когото решиш да отидеш до края на дните си, на него ще завещаеш и бащината ни къща! Гледането на възрастен, болен човек не е лека работа. – тайничко се надявал да получи наследството.

На другия ден по залез пръв при майка си дошел средният син Симеон. Той извадил от чантата си бутилка със сок от кайсии:

– Винаги си била недоволна, че малко се спирам при теб, затова сега ти нося да се почерпиш! – толкова силно ударил в масата бутилката, че стъклото се счупило и сокът се разлял на пода. По това време дошъл и първородният син Манол. Той подал на болната си майка парче баница и нервно попитал:

– Преди време под възглавницата си бях оставил спестени пари за дърва. Тази сутрин ги търсих, но не мога да ги намеря. Реших първо теб да попитам да не си ги взела ти, без да ме предупредиш?

Старицата не поела баницата, затворила очи, обърнала главата си към стената от неудобство и дори дума не казала да се защити от упрека.

Седели двамата братя, говорили си за своето детство, за своите пораснали вече деца и никой не посмял да попита майка си какво е нейното последно желание. Едва когато се мръкнало, уморен от дългия път и работа през деня, в стаята на старицата последен пристигнал Златан:

– Мамо, дано да не си направила вече своя избор, та да съжалявам до края на дните си! – той видял баницата на масата непокътната за вечеря – Не ти нося нищо за ядене, понеже си казах – нали ще дойдеш у нас на вечеря? Жена ми и децата вече ще ни чакат...

Болната майка се надигнала от леглото, взела скътаното си вързопче, подала ръка на Златан и рекла:

– Колкото дни ми остават, нека бъдат край тебе. Ти никога не огорчи душата ми с думи и никога не поиска за себе си повече... А в тази къща се събирайте всички за светли празници със своите деца, учете ги да се обичат и да си прощават – както аз ви имам в своето едно сърце и не ви разделям, колкото да сте различни.

За насъщния хляб и колата

Млад мъж, който искаше да се омъжи за богатата вдовица с три деца от село отвъд планината, спря на билото в малкия скит и попита отшелника там дали е намислил добро за себе си. „Зависи защо искаш да се ожениш за нея“ – изпитателно го погледна стареца, а мъжът отвърна честно: „Заради хляба си.“ „Ако отиваш там само заради единия хляб, толкова можеш да припечелиш и в своето село. Но ако си се съблазнил от богатството на вдовицата, ще живееш трудно и каквото добиеш, неблагоприятни и разбойници ще го разграбят“ – така честно отвърна и мъдрецът.

„Но кой днес живее само с един хляб? Хората искат много, ако може – всичко“ – ядоса се младият и продължи към селото на вдовицата.

Седем години по-късно той отново дойде при отшелника, набързо му припомни кратката среща с него и добави объркано:

– Вчера децата на вдовицата ме прогониха с нейно съгласие. За годините, които работих и помагах по имотите им, ми дадоха само една стара кола. Като спрях да ношувам при приятел извън селото, крадци разбили колата и я откарали неизвестно къде с всичките ми пари, дрехи, ценни вещи. Вече нямам нищичко свое! Каква е вината ми?

– Ако преди време ми беше казал, че отиваш, за да помогнеш на майката в отглеждането на децата ѝ и да я подкрепиш в самотата, щях да ти кажа, че ще получиш част от имотите ѝ. – утеши го старецът: – Те все още си здрав и силен, ще намериш скромна девойка, ще създадеш свое семейство, ще ви даде Бог и деца...

– Но кой ти каза за неблагоприятниците и крадците тогава? – прекъсна го мъжът, защото не можеше да се раздели с мисълта за загубата.

– Който иска два хляба за себе си, и шепа злато да му дадат, няма да се насити. – просто отвърна старецът и покани окаяния: – Ако днес нямаш хляб и подслон, остани при мен, за да разбереш, че не си загубил нищо. Утре ще продължиш към твоето село.

Гостът остана в малкия скит и спа на твърд одър. Сутринта с учудване забеляза, че едната дреха на раменете му стига, за да се върне при родителите си спокоен, където все щеше да припечели за насъщния хляб. Нали мъдрият старец му каза, че може да си намери и девойка по прилика?

КРАЙ

© Мариана Тинчева Еклесия

Източник: <http://bezmonitor.info/>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10452>]